

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ»

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024 - 2025

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Π.Μ.Σ. «Ποινικές Επιστήμες» “Criminal Law and Criminology”

Διευθυντής: Επίκουρος Καθηγητής Βασίλειος Πετρόπουλος

Μέλη της Σ.Ε.:

Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Κιούπης

Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστομένης Τζανετής

Επίκουρος Καθηγητής Αλέξανδρος Δημάκης

Επίκουρη Καθηγήτρια Αντωνία-Ιόλη Τζαννετάκη

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ : Καθηγητής Κωνσταντίνος Χριστοδούλου

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Κυριακόπουλος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ελένη Ε. Κουρέλη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ.....	6
<i>ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ</i>	6
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.	6
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	7
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ.....	8
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	8
ΤΕΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ.....	9
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ.....	9
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ	10
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ –ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ –ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ.....	11
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ».....	13
ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»	17
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.	21
ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	22
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	22
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	24
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....	26
ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	27
ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	28

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αγαπητοί μας μεταπτυχιακοί φοιτητές,

Η Νομική Σχολή, που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όθωνος, γαλούχησε γενεές άξιων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, προσφέροντας ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο. Από το 1982 μέχρι το 2013 λειτούργησε ως Τμήμα Νομικής στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), ενώ με το Π.Δ. 85/2013 μετεξελίχθηκε πλέον σε αυτόνομη μονοτμηματική Σχολή.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των μεταπτυχιακών σπουδών στη Νομική Σχολή, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις προϋποθέσεις για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακού τίτλου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Εκ μέρους όλων των μελών του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, σας συγχαίρουμε και σας καλωσορίζουμε στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 λειτουργεί στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών «Νέο Εντατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Π.Μ.Σ.): «Ποινικές Επιστήμες», (“Criminal Law and Criminology”).

Σκοπός του Π.Μ.Σ. «Ποινικές Επιστήμες» είναι η εμβάθυνση και η προαγωγή της γνώσης και η προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο των Ποινικών Επιστημών, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Το Π.Μ.Σ. αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης και της διδασκαλίας.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Το Π.Μ.Σ. «Ποινικές Επιστήμες», (“Criminal Law and Criminology”) απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στις παρακάτω επιμέρους επιστημονικές ειδικεύσεις:

1. «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» (“Criminal Law and Criminal Procedure”)
2. «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» (“Criminology and Criminal Justice Policy”)

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

- Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.
- Σε επίπεδο Σχολής αρμόδια όργανα είναι:
  - α. Η Συνέλευση της Σχολής.
  - β. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)
  - γ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Π.Μ.Σ.: «Ο κεντρικός εκπαιδευτικός προσανατολισμός του ΠΜΣ «Ποινικές Επιστήμες», της Νομικής Σχολής είναι η ολοκληρωμένη εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων καθώς και η προώθηση της έρευνας στο επί μέρους αντικείμενο του ποινικού δικαίου, ποινικής δικονομίας, εγκληματολογίας, αντεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής.

Η γενική στρατηγική της Σχολής είναι η καλλιέργεια της φοιτητοκεντρικής μάθησης, η διασφάλιση της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η ενίσχυση της εξωστρέφειας. Ο σχεδιασμός του ΠΜΣ λαμβάνει υπόψη τη βασική επιδίωξη για την κατάρτιση επιστημόνων με ευρείες προοπτικές απασχόλησης σε διάφορους τομείς που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Οι απόφοιτοι του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχουν τη δυνατότητα συνέχισης των σπουδών τους σε διδακτορικό επίπεδο στην Ελλάδα ή και το εξωτερικό. Η ολοκλήρωση του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών λαμβάνεται κατά κανόνα υπ' όψιν, συνήθως με τη μορφή βαθμολογικής πριμοδότησης, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης με σκοπό την στελέχωση της δημόσιας διοίκησης και του διπλωματικού σώματος, αλλά και του δικαστικού σώματος. Τέλος, διανοίγεται η προοπτική απασχόλησης των αποφοίτων της Σχολής στο εξωτερικό, κυρίως σε δικηγορικές εταιρείες, σε θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνείς οργανισμούς, αλλά και σε ακαδημαϊκές θέσεις σε πανεπιστήμια του εξωτερικού, εφόσον βεβαίως συνεχίσουν τις σπουδές τους και σε διδακτορικό επίπεδο.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών βασίζεται στους ακόλουθους γενικούς στόχους, προσαρμοσμένους κάθε φορά στα ζητήματα ποινικού δικαίου, ποινικής δικονομίας, εγκληματολογίας, αντεγκληματικής πολιτικής και σωφρονιστικής πολιτικής :

- (α) να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,
- (β) να εφοδιάσει τους φοιτητές με τις απαιτούμενες νομικές γνώσεις ώστε να εξασφαλίσουν επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία,
- (γ) να εφοδιάσει τους φοιτητές με «νομική σκέψη» και δυνατότητα ανάλυσης και σύνθεσης γνώσεων για την κατανόηση και επίλυση των καταστάσεων που θα αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους ζωή.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Στο Π.Μ.Σ. για κτήση Δ.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί :

α) Στην ειδίκευση «**Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία**» όσοι έχουν πτυχίο Νομικής Σχολής της ημεδαπής ή αντιστοίχου Τμήματος ή Σχολής αλλοδαπού Α.Ε.Ι. που έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) Επίσης, γίνονται δεκτοί και οι πτυχιούχοι της Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας.

β) Στην ειδίκευση «**Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική**» όσοι έχουν πτυχίο Νομικής Σχολής της ημεδαπής ή αντιστοίχου Τμήματος ή Σχολής αλλοδαπού Α.Ε.Ι. που έχει αναγνωριστεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.). Με απόφαση της επιτροπής επιλογής εισακτέων του Π.Μ.Σ. μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών σε συναφή προς το αντικείμενο της ειδίκευσης γνωστικά αντικείμενα.

3.2 Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε 25 (είκοσι πέντε) άτομα στην ειδίκευση «Ποινικό Δίκαιο και Ποινική Δικονομία» και 15 (δεκαπέντε) άτομα στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική».

Οι αιτήσεις υποβάλλονται μετά από ανάρτηση σχετικής προκήρυξης στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Τμήματος. Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται από τριμελή επιτροπή με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ. Η Σ.Ε. καταρτίζει μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τον πίνακα επιτυχόντων και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, χωρίς να προβλέπονται θερινές διακοπές στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών η επιλογή της διπλωματικής εργασίας δίνεται ως δυνατότητα μόνο στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική». Υπάρχει δυνατότητα παράτασης έως δύο μήνες μόνο ως προς την κατάθεση της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από ατομική αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση. Οι φοιτητές/τριες, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση της Σχολής, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Η ως άνω αιτιολογημένη αίτηση υποβάλλεται έως τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

ΤΕΛΗ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλος φοίτησης, το οποίο έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι θα επιστρέφει στη φοιτητική κοινότητα με τη μορφή υποδομών, τεκμηρίωσης και δράσεων και σε καμία περίπτωση δεν θα αφορά αμοιβές του τακτικού προσωπικού. Το ύψος του τέλους φοίτησης έχει καθοριστεί σε 1.200 ευρώ. Η πρώτη δόση του τέλους φοίτησης καταβάλλεται υποχρεωτικώς με την εγγραφή, ενώ η δεύτερη με τη δήλωση των μαθημάτων επιλογής του δευτέρου εξαμήνου. Σε περίπτωση μη καταβολής ολικώς ή μερικώς του τέλους φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει δικαίωμα παρακολούθησης του Προγράμματος και συμμετοχής στις εξετάσεις. Σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται.

Από την καταβολή του προβλεπόμενου τέλους φοίτησης, απαλλάσσονται οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ, οι οποίοι πληρούν τις οριζόμενες στο άρθρο 86, παρ. 4 του Ν. 4957/2022 προϋποθέσεις και ΦΕΚ 4899 Β΄ 2022.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Η βαθμολογική κλίμακα για όλα τα μαθήματα και τη διπλωματική εργασία, ορίζεται από το μηδέν (0) έως το δέκα (10). Θεωρείται ότι πέτυχε ο φοιτητής που έλαβε βαθμό πέντε (5) και άνω, σε όλα τα μαθήματα. Για τον υπολογισμό του βαθμού του μεταπτυχιακού διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος και της διπλωματικής εργασίας με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον συνολικό αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Μ.Δ.Ε. Ο βαθμός υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Στο μεταπτυχιακό δίπλωμα αναγράφεται «καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο από έξι και μισό (6,5)] «λίαν καλώς» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας μεταξύ έξι και μισό (6,5) και οκτώ και μισό (8,5)] και «άριστα» [για τους φοιτητές που έχουν μέσο όρο βαθμολογίας οκτώ και μισό (8,5) και άνω].

Α΄ εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 Πιστωτικές Μονάδες
Β΄ εξάμηνο:	3 μαθήματα X 10 πιστωτικές μονάδες	= 30 Πιστωτικές Μονάδες
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ Ή ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		= 15 Πιστωτικές Μονάδες
ΣΥΝΟΛΟ		75 Πιστωτικές Μονάδες

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής και σε χώρο αυτής, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Κοσμήτορα της Σχολής του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο της Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ –ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ –ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Γενικό Μέρος του Ποινικού Κώδικα	10	Ειδικό Μέρος του Ποινικού Κώδικα	10
Ειδικά Θέματα Ποινικού Δικονομικού Δικαίου	10	Ποινική Δικονομία και ΕΣΔΑ - Θέματα Ευρωπαϊκού Ποινικού Δικονομικού Δικαίου	10
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο (ουσιαστικό)	10	Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (Τοπικά όρια ποινικών Νόμων και Διεθνή Εγκλήματα)	10
		Μαθήματα Επιλογής (δύο μαθήματα)	
		Δίκαιο εκτέλεσης και έκτισης της ποινής	7,5
		Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου	7,5
		Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο	7,5
		Ποινικό Δίκαιο του διαδικτύου	7,5
		Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι	7,5
		ΣΥΝΟΛΟ	75

Στην ειδίκευση: «Ποινικό Δίκαιο – Ποινική Δικονομία» δεν προβλέπεται η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας. Οι φοιτητές/τριες της ανωτέρω ειδίκευσης καλούνται να παρακολουθήσουν επιτυχώς οκτώ (8) μαθήματα εκ των οποίων τα έξι (6) υποχρεωτικά και τα δύο (2) επιλογής.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»**α. Πρόγραμμα σπουδών με συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Θεωρητική Εγκληματολογία	10	Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας	10
Θεωρία της Ποινής	10	Αντεγκληματική Πολιτική	10
Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)		Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα)	
Θέματα Δικαϊκής Ηθικής	10	Εξαρτήσεις	10
Κοινωνική θεωρία και δίκαιο	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων	10
Ανθρωπολογία του δικαίου	10		
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15
		ΣΥΝΟΛΟ	75

β. Πρόγραμμα σπουδών χωρίς συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ	ECTS	ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ECTS
Υποχρεωτικά Μαθήματα		Υποχρεωτικά Μαθήματα	
Θεωρητική Εγκληματολογία	10	Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας	10
Θεωρία της Ποινής	10	Αντεγκληματική Πολιτική	10
Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα των 10 ECTS)		Μαθήματα Επιλογής (ένα μάθημα των 10 ECTS και δύο μαθήματα μάθημα των 7,5 ECTS)	
Θέματα Δικαϊκής Ηθικής	10	Εξαρτήσεις (Ε)	10
Κοινωνική θεωρία και δίκαιο	10	Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων (Ε)	10
Ανθρωπολογία του δικαίου	10	Ειδικό Ποινικό Δίκαιο	7,5
		Ποινικό Δίκαιο του διαδικτύου	7,5
		Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου	7,5
		Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο	7,5
		ΣΥΝΟΛΟ	75

Στην ειδίκευση «Εγκληματολογία και Αντεγκληματική Πολιτική» απαιτείται, κατ' επιλογή του φοιτητή:

α) η επιτυχής ολοκλήρωση δύο (2) εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών έξι (6) μαθημάτων με παράλληλη ερευνητική εργασία και η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας,

είτε:

β) η επιτυχής ολοκλήρωση δύο (2) εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών εξειδικευμένων σπουδών οκτώ (8) μαθημάτων με παράλληλη ερευνητική εργασία χωρίς την συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως 2+1 ώρες (η μία ώρα πραγματοποιείται σε μορφή σεμιναρίου ή φροντιστηρίου), ενώ τα επιλογής 2 ώρες, με το περιεχόμενο που εξειδικεύεται από τους διδάσκοντες καθηγητές στο Πρόγραμμα Σπουδών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κάθε ακαδημαϊκό έτος αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ ο οδηγός σπουδών του ΠΜΣ όπου αναφέρεται αναλυτικά το syllabus κάθε μαθήματος.

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ»

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

-Γενικό Μέρος του Ποινικού Κώδικα

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Κιούπης , Επίκουρη Καθηγήτρια Αθανασία Διονυσοπούλου, Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Μοροζίνης

Στόχος του μαθήματος είναι η ευρεία και εις βάθος κατανόηση θεμελιωδών αρχών και ρυθμίσεων του γενικού μέρους του ποινικού κώδικα. Αντικείμενο του μαθήματος είναι αφενός η ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων του γενικού μέρους (ενδεικτικά: πράξη--άδικο-καταλογισμός-απόπειρα- συμμετοχή-συρροές), οι οποίες έχουν καταρχήν διδαχθεί στο προπτυχιακό επίπεδο, και αφετέρου η επεξεργασία άλλων διατάξεων (π.χ. επιμέτρηση ποινής, έγκληση, παραγραφή) με τις οποίες οι απόφοιτοι του προπτυχιακού προγράμματος είναι λιγότερο εξοικειωμένοι. Στο πλαίσιο του μαθήματος εντάσσονται ο διάλογος με τη νομολογία, η ανάδειξη σχετικών ρυθμίσεων σε άλλες έννομες τάξεις, ζητήματα διαχρονικού δικαίου και προτάσεις τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων ή προσθήκης νέων.

- Ειδικά Θέματα Ποινικού Δικονομικού Δικαίου

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστομένης Τζανετής, Επίκουρη Καθηγήτρια Ιωάννα Αναστασοπούλου, Εντεταλμένος διδάσκων, μεταδιδακτορικός ερευνητής Δημήτριος Βούλγαρης

Αντικείμενο του παρόντος μαθήματος είναι η ανάλυση επιλεγμένων δυσχερών ζητημάτων από το πεδίο του Ποινικού Δικονομικού Δικαίου τα οποία παρουσιάζουν θεωρητικό, αλλά και πρακτικό ενδιαφέρον. Έμφαση δίδεται επίσης σε θεσμούς που εισήχθησαν το πρώτον με τον νέο Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Μεταξύ των άλλων αναλύονται τα ακόλουθα θέματα: Ζητήματα ελλείψεως αιτιολογίας και νομίμου βάσεως -Αποδεικτικές απαγορεύσεις και αρχή της αναλογικότητας -Ανακριτική διείσδυση και συγκεκριμένη έρευνα-Διαδικαστικά ζητήματα ακυροτήτων και τρόποι προβολής αυτών-Το αντικείμενο της ποινικής δίκης, το δεδικασμένο, η μεταβολή της κατηγορίας και η συναφής προβληματική της ΕΣΔΑ-Τεκμήριο αθωότητας και βάρος απόδειξης-Η υποστήριξη της κατηγορίας στον νέο ΚΠΔ -Η αποχή από την ποινική δίωξη (άρθρα 48-50 νέου ΚΠΔ) και η ποινική διαταγή -Μάρτυρες του στέμματος, μάρτυρες δημοσίου συμφέροντος και μέτρα επιείκειας-Κατάσχεση-Δήμευση-Δέσμευση Τραπεζικών Λογαριασμών. Προϋποθέσεις και έννομη προστασία του καθ' ου και του τρίτου- Η ποινική συνδιαλλαγή στον νέο ΚΠΔ-Η ποινική διαπραγμάτευση στον νέο ΚΠΔ

- Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο (ουσιαστικό)

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Τριανταφύλλου, Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Ανδρουλάκης

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το ευρωπαϊκό ουσιαστικό ποινικό δίκαιο. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζεται η αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου. Ειδικότερα ζητήματα, στα οποία θα γίνουν διαλέξεις από τους διδάσκοντες και θα κληθούν οι φοιτητές να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν εργασίες είναι: η ιστορική εξέλιξη του ευρωπαϊκού ποινικού δικαίου από την εποχή των Κοινοτήτων έως σήμερα, οι βασικές αρχές του ποινικού δικαίου της Ένωσης με έμφαση στην αρχή της εξομοίωσης και στην αρχή της νομιμότητας εγκλημάτων και ποινών, ενωσιακό ποινικό δίκαιο και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, η αρμοδιότητα της Ένωσης να θεσπίζει ποινικές διατάξεις άμεσης εφαρμογής, η αρμοδιότητα εναρμόνισης εγκλημάτων και ποινών με Οδηγίες, παραπομπές του εθνικού ποινικού δικαίου στο δίκαιο της Ένωσης, συγκρούσεις εθνικού ποινικού δικαίου και δικαίου της Ένωσης, η σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο ερμηνεία του εθνικού ποινικού δικαίου.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

-Ειδικό μέρος του Ποινικού Κώδικα

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Κιούπης, Επίκουρη Καθηγήτρια Αθανασία Διονυσοπούλου, Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Μοροζίνης

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ερμηνευτική προσέγγιση των διατάξεων του ειδικού μέρους του ποινικού κώδικα (άρθρα 134 επ. Π.Κ.). Τα θέματα που εξετάζονται μπορεί να είναι ενταγμένα σε θεματικές ενότητες (συγκεκριμένα κεφάλαια του Κώδικα), ή να επιλέγονται με κριτήριο τη νομοθετική παραγωγή, τις νομολογιακές εξελίξεις ή την επίκαιρη επιστημονική δραστηριότητα. Η ένταξη των εθνικών ρυθμίσεων στο ενωσιακό περιβάλλον (εναρμόνιση με οδηγίες) ή στο διεθνές πλαίσιο (κύρωση διεθνών συμβάσεων), η συγκριτική ανάλυση τους σε σχέση με αντίστοιχες διατάξεις άλλων ενόμων τάξεων, ζητήματα διαχρονικού δικαίου και προτάσεις τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων εντάσσονται επίσης στο πλαίσιο της διδασκαλίας.

-Ποινική Δικονομία και ΕΣΔΑ - Θέματα Ευρωπαϊκού Ποινικού Δικονομικού Δικαίου

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστομένης Τζανετής, Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Τριανταφύλλου

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση με την υπερεθνική δικαιοταξία που πλαισιώνει τους εθνικούς ποινικοδικονομικούς κανόνες. Το μάθημα κινείται σε δύο άξονες: Την επίδραση της ΕΣΔΑ και της νομολογίας του ΕΔΔΑ στην ερμηνεία και εφαρμογή του ΚΠΔ αφενός και στην εφαρμογή των κανόνων του πρωτογενούς και δευτερογενούς ενωσιακού δικαίου, όπως αυτοί έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του ΔΕΕ στην εθνική έννομη τάξη αφετέρου. Στο πλαίσιο της διδασκαλίας αναδεικνύονται και οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ ΕΣΔΑ και ενωσιακού δικαίου, οι οποίες με τη σειρά τους επιδρούν στο εθνικό δικονομικό δίκαιο. Αντικείμενο διδασκαλίας είναι οι σημαντικότερες σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο θεματικές, στις οποίες η εθνική έννομη τάξη επηρεάζεται από την ΕΣΔΑ και από το ενωσιακό δίκαιο. Σε σχέση με την ΕΣΔΑ αναπτύσσονται: Η προβληματική των δυαδικών (ποινικών και διοικητικών) κυρώσεων, το ζήτημα της αμεροληψίας των οργάνων της ποινικής δικαιοσύνης, η προβληματική της ερημοδικίας, το δικαίωμα αντιπαράθεσης του κατηγορουμένου με τους μάρτυρες κατηγορίας, το δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης του κατηγορουμένου και τα μέσα θεραπείας των παραβιάσεων της δίκαιης δίκης. Αναφορικά με το ενωσιακό ποινικό δικονομικό δίκαιο εξετάζονται: Το ενωσιακό δεδικασμένο, η εφαρμογή της ΕΣΔΑ στην έκδοση, το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, η διεθνής ποινική συνεργασία με έμφαση στην Ευρωπαϊκή Εντολή Έρευνας, τα δικαιώματα του θύματος κατά το ενωσιακό δίκαιο και ο νεοπαγής θεσμός της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

-Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (τοπικά όρια ποινικών νόμων και διεθνή εγκλήματα)

Διδάσκοντες: Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Ανδρουλάκης, Επίκουρη Καθηγήτρια Ιωάννα Αναστασοπούλου

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το διεθνές ποινικό δίκαιο. Η ύλη χωρίζεται σε δυο ενότητες. Η πρώτη περιλαμβάνει τις διατάξεις του εσωτερικού δικαίου, οι οποίες καθορίζουν τα τοπικά όρια εφαρμογής των ποινικών κανόνων. Η δεύτερη περιλαμβάνει τις διατάξεις του διεθνούς δικαίου. Ειδικότερα ζητήματα, στα οποία θα γίνουν διαλέξεις από τους διδάσκοντες και θα κληθούν οι φοιτητές να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν εργασίες είναι : η φύση των κανόνων των τοπικών ορίων εφαρμογής, ημεδαπά, αλλοδαπά και κοινά έννομα αγαθά, ο τρόπος τέλεσης του εγκλήματος, οι αρχές του δικαίου των τοπικών ορίων εφαρμογής (εδαφικότητα, ενεργητική προσωπικότητα, παθητική προσωπικότητα, κρατική προστατευτική αρχή, αρχή παγκόσμιας δικαιοσύνης), αρχή της διευθέτησης, διεθνές και ευρωπαϊκό ne bis in idem, αρχή της σημαίας, καθεστώς των ξένων πλοίων, η ίδρυση του ΔΠΔ, οι πηγές του διεθνούς ποινικού δικαίου, η ευθύνη των διοικητών, η υποκειμενική υπόσταση των διεθνών εγκλημάτων, γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα πολέμου, λοιπά εγκλήματα.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

-Δίκαιο Εκτέλεσης και έκτισης της Ποινής

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Μοροζίνης

Το μάθημα επικεντρώνεται στα ζητήματα, τα οποία συνθέτουν την προβληματική στην έκτιση και την εκτέλεση της ποινής, με έμφαση σε σχετικά θεωρητικά θέματα αλλά και τη θέση της νομολογίας των δικαστηρίων. Ειδικότερα, η έκτιση της ποινής αποτελεί την τελική φάση του ποινικού φαινομένου, στάδιο κατά το οποίο ευρίσκουν εφαρμογή οι βασικότερες αρχές του ποινικού δογματικού συστήματος: οι σκοποί της ποινής, η εξασφάλιση δικαιοπολιτικών εγγυήσεων για τον πολίτη κατά την έκτιση της, η διαδικασία επανακοινωνικοποίησης των κρατουμένων, οι εναλλακτικοί τρόποι έκτισης της ποινής φυλάκισης κλπ. Όλα τα ανωτέρω ερευνώνται στο πλαίσιο του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, σε συνδυασμό με την αποτίμηση των δεδομένων που προκύπτει από τις σύγχρονες εξελίξεις της σχετικής νομολογίας.

-Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Κιούπης, Επίκουρος Καθηγητής Βασίλειος Πετρόπουλος, Εντεταλμένος διδάσκων, μεταδιδακτορικός ερευνητής Δημήτριος Βούλγαρης

Το μάθημα επικεντρώνεται στα κεφαλαιώδη ζητήματα της φιλοσοφίας του ποινικού δικαίου, τα οποία και παρουσιάζονται ανά ενότητες, με εμβάθυνση στην κάθε ενότητα. Εξετάζονται μεταξύ άλλων οι παρακάτω ενότητες: Οι κλασικές και σύγχρονες θεωρίες περί ποινής, τα όρια της ποινικοποίησης/εγκληματοποίησης μιας συμπεριφοράς, το πρόβλημα της αιτιότητας στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα της ελευθερίας βουλήσεως στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα της θεμελίωσης ποινικής ευθύνης των νομικών προσώπων, το πρόβλημα του είδους και των ορίων των ποινικών κυρώσεων, το πρόβλημα της αναζήτησης και της ανεύρεσης της αλήθειας στο ποινικό δίκαιο, το πρόβλημα του σχηματισμού δικανικής πεποίθησης στο ποινικό δίκαιο, η σχέση ποινικού δικαίου και ηθικής, η οικονομική ανάλυση του ποινικού δικαίου

-Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Αριστομένης Τζανετής, Επίκουρος Καθηγητής Ιωάννης Ανδρουλάκης

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι ιδίως ενασχόληση με τις εξής θεματικές:

-Το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες-Φοροδιαφυγή-Τα αδικήματα κατά του ελεύθερου ανταγωνισμού και οι σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις-Αθέμιτος ανταγωνισμός-Απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης -Χρηματιστηριακά αδικήματα-Δήμευση και Δέσμευση περιουσιακών στοιχείων-Εσωτερικές Έρευνες

-Ποινικό Δίκαιο του Διαδικτύου

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Δημήτριος Κιούπης, Επίκουρος Καθηγητής Βασίλειος Πετρόπουλος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ποινική διάσταση της χρήσης του Διαδικτύου, από πλευράς ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου. Μέσα από ανάλυση βασικών τεχνικών εννοιών και των σχετικών πρωτοκόλλων παρουσιάζονται οι διάφορες μορφές διαδικτυακής επικοινωνίας και οι μορφές αξιόποινης συμπεριφοράς που εμφανίζονται συχνότερα. Αναδεικνύεται ο διεθνής, διασυνοριακός χαρακτήρας των περισσότερων εγκλημάτων και τα προβλήματα στην ερμηνεία των σχετικών διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου, στον δικονομικό χειρισμό των αντίστοιχων υποθέσεων καθώς και ζητήματα δικαστικής συνδρομής. Κεντρική θέση στο μάθημα έχει η ανάλυση της Συμβάσης του Συμβουλίου της Ευρώπης για το κυβερνοέγκλημα (Σύμβαση της Βουδαπέστης) και οι οδηγίες της ΕΕ που ρυθμίζουν ειδικότερες εκφάνσεις αξιόποινης συμπεριφοράς στο διαδίκτυο (επιθέσεις σε πληροφοριακά συστήματα, πορνογραφία ανηλίκων, προστασία μέσω πληρωμής κ.λ.π.)

-Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι

Διδάσκοντες: Επίκουρη Καθηγήτρια Αθανασία Διονυσοπούλου

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι ιδίως ενασχόληση με τις εξής θεματικές:

Ενδοοικογενειακή βία ν. 3500/2006 -Αντιρατσιστικός νόμος ν. 4285/2014 -Ποινική προστασία του περιβάλλοντος ν. 1650/1986, 4037/2012 και 4042/2012-Στρατιωτικός ποινικός κώδικας-Ποινική ευθύνη υπουργών ν. 3126/2003-Αρχαιότητες ν. 3028/2002- Ναρκωτικά ν. 4139/2013- Ευρωπαίος Εισαγγελέας ν. 4596/2019 (Κανονισμός 2017/1939) - Άρση απορρήτου των επικοινωνιών ν. 2225/1994, ν.3115/2003, π.δ. 47/2005, 370-370Α ΠΚ, 254-255 ΚΠΔ- Μεταμοσχεύσεις ν. 3984/2011

ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ: «ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ»

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

-Θεωρητική Εγκληματολογία

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Γιαννούλης, Επίκουρη Καθηγήτρια Αντωνία-Ιόλη Τζαννετάκη, Εντεταλμένος διδάσκων Κωνσταντίνος Πανάγος

Το μάθημα πραγματεύεται τη διαχρονική εξέλιξη της εγκληματολογικής σκέψης μέσα από την ανάλυση των κυρίαρχων Σχολών και παραδειγμάτων που έχουν διαμορφωθεί διεθνώς. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται οι κατ' ιδίαν εγκληματολογικές θεωρίες. Επιπρόσθετα, αναλύονται επιστημολογικά ζητήματα αναφορικά με τη φύση και τη διάκριση των εγκληματολογικών κλάδων, όπως και η σύνδεση της θεωρητικής εγκληματολογίας με την εμπειρική έρευνα και την αντεγκληματική πολιτική.

-Θεωρία της Ποινής

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Γιαννούλης, Επίκουρη Καθηγήτρια Αντωνία-Ιόλη Τζαννετάκη, Εντεταλμένος διδάσκων Κωνσταντίνος Πανάγος

Το μάθημα επικεντρώνεται στη διεπιστημονική (φιλοσοφική, νομική και εγκληματολογική) ανάλυση της ποινής. Στο πρώτο μέρος εξετάζονται η δικαιολογητική βάση των ποινικών κυρώσεων και τα πρότυπα ποινικής καταστολής με έμφαση στις κατευθύνσεις που παρέχουν αυτά στα πεδία της νομοθετικής απειλής και της δικαστικής επιμέτρησης της ποινής σε αφηρημένο επίπεδο (ανεξάρτητα από τις ιδιαιτερότητες της κάθε έννομης τάξης). Ειδικότερα, κατά τις πρώτες εβδομάδες διδασκαλίας αναλύονται οι ανταποδοτικές και οι συνεπειοκρατικές θεωρίες για την ποινή, όπως επίσης τα έργα των εκπροσώπων της Κλασικής Σχολής και της Ιταλικής Θετικής Σχολής της Εγκληματολογίας. Στο ίδιο πλαίσιο εξετάζονται η διαχρονική εξέλιξη του αναμορφωτικού ιδεώδους, όπως επίσης οι κατευθύνσεις του δικαίου προτύπου και της αποκαταστατικής δικαιοσύνης για τη διαμόρφωση της ποινικής πολιτικής. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζονται η διαχρονική εξέλιξη του ελληνικού συστήματος των ποινικών κυρώσεων και οι επιμέρους θεσμοί που το απαρτίζουν σε συγκριτική θεώρηση με αλλοδαπές έννομες τάξεις. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύονται (υπό το πρίσμα της ποινολογικής θεωρίας) οι προβλεπόμενες στερητικές της ελευθερίας και οι κοινοτικές ποινές στο ελληνικό δίκαιο, τα κριτήρια για την επιμέτρησή τους και ο θεσμός της υφ' όρον απόλυσης. Τα θέματα που αφορούν την κοινωνιολογία της ποινής, τις διατάξεις σχετικά με την έκτιση της ποινής (σωφρονιστικό δίκαιο) και την ιδιαίτερη αντιμετώπιση των ανήλικων δραστών (ποινικό δίκαιο ανηλίκων) εξετάζονται κατά το εαρινό εξάμηνο (στο πλαίσιο του μαθήματος «Αντεγκληματική Πολιτική»).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ

- Θέματα Δικαϊκής Ηθικής

Διδάσκοντες: Ομότιμος Καθηγητής Πάυλος Σούρλας, Ομότιμος Καθηγητής Κωνσταντίνος Παπαγεωργίου, Καθηγητής Φίλιππος Βασιλόγιαννης, Καθηγητής Βασίλης Βουτσάκης

Εξετάζονται σε βάθος οι σχέσεις του δικαίου με την ηθική, καθώς και τα ηθικοί πολιτικά θεμέλια της έννομης τάξης, από την οπτική γωνία των βασικών ρευμάτων στην ηθική φιλοσοφία, με επίκεντρο τη σύγχρονη συζήτηση και τις κύριες προβληματικές της.

Διάγραμμα παραδόσεων:

- Εισαγωγή: ηθική και δίκαιο
- Ι. Αρεταϊκές θεωρίες, ωφελισμός και συνεπειοκρατία, δεοντοκρατία
- ΙΙ. Ηθικός ρεαλισμός, ηθικός συσχετισμός

- III. Ορθό και αγαθό, διαδικαστικές θεωρίες
- IV. Έννοια και αντιλήψεις του δικαιώματος

-Κοινωνική Θεωρία και Δίκαιο

Διδάσκουσα: Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ελένη Ρεθυμιωτάκη

Εξετάζονται οι κλασσικές προσεγγίσεις της κοινωνικής θεωρίας για το νεωτερικό δίκαιο και συμπληρωματικά ή/και αντιπαραθετικά τα κυρίαρχα θεωρητικά παραδείγματα (θετικιστικό, ερμηνευτικό, λειτουργιστικό και κριτικό) για το δίκαιο σε σχέση με τα μείζονα θεωρητικά ερωτήματα που αφορούν τον ρόλο και την λειτουργία του δικαίου στη ρύθμιση των κοινωνιών του 21^{ου} αιώνα.

-Ανθρωπολογία του Δικαίου

Διδάσκων: Επίκουρος Καθηγητής Ανδρέας Χέλμης (αφυπηρετήσας)

Συγκρότηση του επιστημονικού κλάδου : ανθρωπολογία και αποικιοκρατία· ανθρωπολογία τού δικαίου (φυσικό δίκαιο, νομικός εξελικτισμός, παραδοσιακά και νεότερικά δίκαια, νομικός πλουραλισμός)· μεθοδολογία. Διακρίσεις μεταξύ εθνολογίας, εθνογραφίας, λαογραφίας, ανθρωπολογίας. Ιστορία της ανθρωπολογικής σκέψης: θεωρητικά ρεύματα και σχολές. Οικογένεια και συγγενικές σχέσεις· συστήματα και ορολογία συγγένειας. Πολιτική οργάνωση και συστήματα εξουσίας. Διαχείριση και επίλυση διαφορών· θρησκεία και τελετουργίες. Δώρο και ανταλλαγή. Γη και συστήματα γαιοκτησίας· εκμετάλλευση γαιών.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

-Μεθοδολογία της Εγκληματολογικής Έρευνας

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Γιαννούλης, Ιωάννα Τσιγκάνου Δ/ντρια Ερευνών ΕΚΚΕ, Εντεταλμένος διδάσκων Κωνσταντίνος Πανάγος

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τα κεντρικά θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα κατά την εκπόνηση και διενέργεια εγκληματολογικών ερευνών. Το αντικείμενο του μαθήματος καλύπτει την τήρηση και ανάλυση των επίσημων εγκληματολογικών στατιστικών σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, τις βασικές μεθόδους και τεχνικές της εγκληματολογικής έρευνας και τα κατ' ιδίαν ερευνητικά εργαλεία μέσα από τη χρήση παραδειγμάτων εγκληματολογικών ερευνών. Στο πλαίσιο αυτό συνεξετάζονται βασικές όψεις της συναφούς φιλοσοφίας της επιστήμης, καθώς και η σχέση ανάμεσα στην εγκληματολογική θεωρία και τις κυρίαρχες ερευνητικές προσεγγίσεις. Το μάθημα συμπεριλαμβάνει την εξοικείωση με την τυπολογία των ερευνών, μεθόδων, τεχνικών και επιπέδων ανάλυσης, καθώς και την εννοιολογική αποσαφήνιση κυρίαρχων εννοιών (όπως λ.χ. η εσωτερική και εξωτερική εμπειρική αξιοπιστία μιας έρευνας, καθώς και η επιστημονική αξιοπιστία και βασιμότητα δεδομένων και συνόλων δεδομένων που προέρχονται από ειδικές τεχνικές συλλογής και τύπους μέτρησης της εγκληματικότητας). Επιπρόσθετα, αναλύονται οι δεοντολογικοί κανόνες που οφείλουν να διέπουν τη διεξαγωγή των εμπειρικών ερευνών στην εγκληματολογία. Στο ίδιο πλαίσιο, εξετάζονται τα μεθοδολογικά και δεοντολογικά ζητήματα που αφορούν ιδιαίτερα πεδία διερεύνησης (όπως

λ.χ. τα καταστήματα κράτησης, τα Δικαστήρια Ανηλίκων και οι φορείς για την παροχή υπηρεσιών σε θύματα ενδοοικογενειακής κακοποίησης).

-Αντεγκληματική Πολιτική

Διδάσκοντες: Αναπληρωτής Καθηγητής Γεώργιος Γιαννούλης, Επίκουρη Καθηγήτρια Αντωνία-Ιόλη Τζαννετάκη, Εντεταλμένος διδάσκων Κωνσταντίνος Πανάγος

Το μάθημα συνδέεται στενά και αποτελεί συνέχεια του μαθήματος «Θεωρία της Ποινής». Εστιάζει στην πρόληψη και την καταστολή του εγκλήματος σε διεθνές και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα, αναλύονται το θεωρητικό και το αξιολογικό υπόβαθρο των σχετικών πολιτικών, τα εγείρομενα δικαιοκρατικά διλήμματα και η αποτελεσματικότητά τους με βάση τα πορίσματα εμπειρικών ερευνών. Εξετάζονται κατ' αρχάς οι διαδικασίες χάραξης και τα χαρακτηριστικά της αντεγκληματικής πολιτικής στη μετανεωτερική εποχή, καθώς και τα πρότυπα που έχουν διαμορφωθεί για την πρόληψη του εγκλήματος (προληπτική αντεγκληματική πολιτική). Η ποινή εξετάζεται στη συνέχεια ως ένας σύνθετος κοινωνικός θεσμός με βάση την ανάλυση των πολλαπλών λειτουργιών που επιτελεί και την επίδραση που ασκούν στη διαμόρφωσή της ευρύτεροι κοινωνικοί και ιστορικοί παράγοντες (κοινωνιολογία της ποινής). Το μάθημα επικεντρώνεται εν συνεχεία στην ελληνική σωφρονιστική πολιτική μέσα από την κοινωνιο-νομική ανάλυση της νομοθεσίας που διέπει την έκτιση των ποινών και την εμπειρική διερεύνηση της πραγματικότητας των καταστημάτων κράτησης (κοινωνιολογία της φυλακής) και του τρόπου έκτισης των κοινοτικών ποινών. Για την πληρέστερη κατανόηση των εξεταζόμενων θεμάτων, διοργανώνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις των φοιτητών σε καταστήματα κράτησης. Στο ίδιο πλαίσιο, εξετάζονται επιπλέον συγκριτικά τα διαφορετικά (αντιθετικά) καθεστώτα κράτησης των σκανδιναβικών και αμερικανικών σωφρονιστικών συστημάτων. Τέλος, στην ύλη περιλαμβάνονται ζητήματα αντεγκληματικής πολιτικής που αφορούν την ιδιαίτερη κατηγορία των ανήλικων παραβατών της ποινικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται τα πρότυπα και οι γενικές αρχές του δικαίου ανηλίκων, οι φορείς της ποινικής δικαιοσύνης για τους ανήλικους δράστες, καθώς και οι εφαρμογές της αποκαταστατικής ή επανορθωτικής δικαιοσύνης στο ιδιαίτερο αυτό πεδίο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

-Εξαρτήσεις

Διδάσκοντες: Επίκουρη Καθηγήτρια Αντωνία-Ιόλη Τζαννετάκη, Βασίλειος Γκιτάκος Διευθυντής ΚΕΘΕΑ

Στο μάθημα επιχειρείται μια συνολική θεώρηση της εξάρτησης από παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες υπό ένα ψυχοκοινωνικό και εγκληματολογικό πρίσμα. Εκτός από τη χρήση ναρκωτικών ουσιών, εξετάζονται συμπληρωματικά και άλλες μορφές εξάρτησης, όπως ο αλκοολισμός, τα τυχερά παιχνίδια και η εξάρτηση από το διαδίκτυο. Πιο αναλυτικά, αναλύεται υπό ένα ιστορικό πρίσμα η εξέλιξη της εξάρτησης στην Ελλάδα και διεθνώς. Γίνεται περιγραφή της βιολογίας και της νευροφυσιολογίας του φαινομένου. Παρουσιάζονται

οι διαφορετικές προσεγγίσεις για την ερμηνεία του: η εξάρτηση ως ασθένεια, ως ψυχοκοινωνικό πρόβλημα και ως παρεκκλίνουσα/παράνομη συμπεριφορά. Παρουσιάζεται ακόμη η σύνδεση ανάμεσα στις εξαρτήσεις και το έγκλημα με βάση τα πορίσματα εμπειρικών ερευνών. Επιπρόσθετα, αναλύεται η εξέλιξη του κοινωνικού ελέγχου της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, καθώς και η ποινική και σωφρονιστική αντιμετώπιση των εξαρτημένων δραστών.

-Εθνική και ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων

Διδάσκοντες: Καθηγητής Βασίλειος Κονδύλης, Επίκουρος Καθηγητής Νικόλαος Σημαντήρας

Περιεχόμενο του μαθήματος θα αποτελέσουν τα πορίσματα πολυετούς έρευνας, η οποία βασίζεται σε μια ευρεία έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων και δεν περιορίζεται στα κοινωνικά δικαιώματα υπό την στενή του όρου έννοια που αντιστοιχεί εν πολλοίς στα κοινωνικά δικαιώματα, όπως τα ορίζει ο Jellinek στην γνωστή τριμερή του διάκριση, δηλαδή ως δικαιώματα του status positivus (αξιώσεις προς το Κράτος για παροχές). Στην εδώ χρησιμοποιούμενη ευρεία έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως αυτή διαπλάσθηκε και υπό την επήρεια του κοινοτικού δικαίου, εντάσσονται και οι λεγόμενες κοινωνικές ελευθερίες (όπως λ.χ. η ελευθερία της εκπαίδευσης, η συνδικαλιστική ελευθερία κ.ά.), όπως άλλωστε και η αρχή της ισότητας στις διάφορες εκφάνσεις της με την συναφή αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων. Περαιτέρω η εξέταση των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων δεν περιορίζεται σε μια εξέτασή τους αποκομμένη από την λοιπή έννομη τάξη στην οποία κατοχυρώνονται. Τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα διερευνώνται στο ευρύτερο θεσμικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται, αυτό δηλαδή του συνταγματικού και του δημοσίου εν γένει δικαίου των Κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

-Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι (βλέπε Ειδίκευση Ποινικό δίκαιο – Ποινική Δικονομία)

-Ποινικό Δίκαιο του διαδικτύου (βλέπε Ειδίκευση Ποινικό δίκαιο – Ποινική Δικονομία)

-Φιλοσοφία του Ποινικού Δικαίου (βλέπε Ειδίκευση Ποινικό δίκαιο – Ποινική Δικονομία)

-Οικονομικό Ποινικό Δίκαιο (βλέπε Ειδίκευση Ποινικό δίκαιο – Ποινική Δικονομία)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.

Στοιχεία Επικοινωνίας:

Άρτεμις Τσιάννα

Ταχυδρομική διεύθυνση: Ακαδημίας 45, Ημιώροφος, 10672, Αθήνα

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 3688612

Email επικοινωνίας: atsiana@law.uoa.gr

Ιστοσελίδα ΠΜΣ: www.law.uoa.gr

ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Η σχολή έχει στη διάθεσή της αμφιθέατρα/αίθουσες για τις παραδόσεις των μαθημάτων και εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων καθώς και βιβλιοθήκη.

Ειδικά για την υλοποίηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι:

Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Μ.Θ.Ε.) Σίνα 3

Νομική Σχολή (Σόλωνος 57)

Νομική Σχολή (Ακαδημίας 45)

Όλα τα αμφιθέατρα και οι αίθουσες διαθέτουν σύγχρονο οπτικοακουστικό και υπολογιστικό εξοπλισμό, καθώς και υψίρρυθμη σύνδεση με το δίκτυο.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες για την πρόσβαση τους στην Νομική Σχολή μπορούν να χρησιμοποιούν τα Μ.Μ.Μ.

Πληροφορίες για τα δρομολόγια των συγκοινωνιών:

<https://www.oasa.gr>

<https://stasy.gr>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Το Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών άρχισε να λειτουργεί το 1993 υπό τη διεύθυνση, αρχικά, της Καθηγήτριας κ. Καλλιόπης Σπινέλλη, στη συνέχεια (2001) του Καθηγητή κ. Νέστορα Κουράκη και, από τα τέλη του 2015, της Επίκουρης Καθηγήτριας κ. Τόνιας Τζαννετάκη. Το Εργαστήριο εντάσσεται στον Τομέα Ποινικών Επιστημών της Νομικής Σχολής, το δε προσωπικό του απαρτίζεται κυρίως από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα, αλλά και από εξωτερικούς συνεργάτες με ειδικές γνώσεις στο αντικείμενο. Η έδρα του βρίσκεται στον πρώτο όροφο του παλαιού κτηρίου της Νομικής Σχολής, στην οδό Σόλωνος 57 και περιλαμβάνει βιβλιοθήκη και χώρο συσκέψεων που διατίθενται σε ερευνητές του Εργαστηρίου και σε μεταπτυχιακούς υποτρόφους Ποινικού Δικαίου και Εγκληματολογίας του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Προεδρικό Διάταγμα (υπ' αριθμ. 535/1991, ΦΕΚ Α' 210), το Εργαστήριο έχει ως αποστολή του, μεταξύ άλλων, την κάλυψη των διδακτικών αναγκών του Τμήματος στα γνωστικά αντικείμενα του Τομέα Ποινικών Επιστημών (και δη τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο), τη διεξαγωγή ερευνητικών προγραμμάτων, τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, σεμιναρίων, ημερίδων, συνεδρίων κ.λπ., και τη συνεργασία με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα, κρατικούς ή μη φορείς και κέντρα ερευνών. Μεταξύ των πεδίων δραστηριότητάς του περιλαμβάνονται: η πρόληψη της εγκληματικότητας και νεανικής παραβατικότητας, η μελέτη μορφών εγκληματικής συμπεριφοράς, οι έρευνες σε δράστες και θύματα αξιόποινων πράξεων, η μελέτη προβλημάτων των κρατουμένων ενηλίκων και ανηλίκων, προτάσεις για την κατάρτιση (απο)φυλακισμένων ανηλίκων και ενηλίκων και η αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής επανένταξης.

Το Εργαστήριο εκδίδει το ηλεκτρονικό περιοδικό The Art of Crime (www.theartofcrime.gr - info@theartofcrime.gr), όπου αναλύονται ζητήματα ποινικού δικαίου, εγκληματολογίας, σωφρονιστικής και αντεγκληματικής πολιτικής.

Ιστοσελίδα: <https://theartofcrime.gr>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Το Εργαστήριο «Νομικής Πληροφορικής» βρίσκεται στον 3ο όροφο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 47. Στο χώρο αυτό οι φοιτητές/τριες με τη χρήση του αριθμού μητρώου τους και του προσωπικού κωδικού (PIN) που έχουν ορίσει κατά τη διαδικασία εγγραφής τους στις υπηρεσίες, επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε επιλεγμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες μέσω σειράς διαθέσιμων Η/Υ. Η βιβλιοθήκη λογισμικού περιλαμβάνει: Microsoft Office, MATLAB, POM-QM for Windows, Mathematica, Python, R, Weka, κ.ά.

Ιστοσελίδα: <http://lli.law.uoa.gr/>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Διεύθυνση: Σόλωνος 104 και Μαυρομιχάλη 17 Αθήνα, Τ.Κ. 10680

Τηλέφωνο: (+30) 210 368 8113, φάξ: 210 3688020

Η Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής στεγάζεται στο κτήριο του Παλαιού Χημείου (Σόλωνος 104). Η ενιαία Βιβλιοθήκη δημιουργήθηκε το 2016 και αποτελεί μετεξέλιξη των Νομικών Φροντιστηρίων - Σπουδαστηρίων, τα οποία χρονολογούνται από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Νομικής Σχολής (1837). Η συλλογή της συγκρίνεται επάξια με τις αντίστοιχες συλλογές μεγάλων πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών του εξωτερικού και καλύπτει σε ελληνική και ξενόγλωσση

βιβλιογραφία όλους τους κλάδους του Ηπειρωτικού και Αγγλοσαξονικού Δικαίου.

Διαθέτει πλούσιο ψηφιακό υλικό, αναπτύσσει τη δική της ψηφιακή νομική συλλογή και εξασφαλίζει πρόσβαση σε εθνικές και διεθνείς βάσεις νομικών δεδομένων. Είναι οργανωμένη και λειτουργεί κατά τα σύγχρονα πρότυπα ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, διαθέτει κατρητισμένο προσωπικό το οποίο οργανώνει τη συλλογή και εξυπηρετεί τις ανάγκες των χρηστών μέσω των τμημάτων διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης, εξυπηρέτησης και δανεισμού, καθώς και του τμήματος προσκτήσεων και βιβλιοθηκονομικής επεξεργασίας. Η Βιβλιοθήκη καλύπτει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των μελών της Νομικής Σχολής καθώς και την ευρύτερη νομική κοινότητα, παρέχοντας ολοκληρωμένη πρόσβαση σε έγκαιρη και έγκυρη νομική πληροφόρηση. Επίσης, συμμετέχει και προωθεί τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων υποστηρίζοντας τον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ανθρωπιστικό ρόλο του ΕΚΠΑ. Καταλαμβάνει χώρους 1300 m² στο ισόγειο, τον πρώτο και το δεύτερο όροφο του κτηρίου του Παλαιού Χημείου (εικονική επίσκεψη και περιήγηση στο κανάλι της Βιβλιοθήκης στο You Tube <https://www.youtube.com/channel/UCA6v5nuKmlSHP-6VNUo-OiA>). Για τη διαζώσης εξυπηρέτηση διαθέτει στις εγκαταστάσεις της δύο αναγνωστήρια στο επίπεδο του δευτέρου ορόφου και ένα στο επίπεδο του πρώτου ορόφου, ενώ θέσεις μελέτης υπάρχουν και στο επίπεδο του ισόγειου όπου φιλοξενούνται οι συλλογές ταξιθετημένες ανά τομέα δικαίου. Ο

συνολικός αριθμός των θέσεων εξυπηρέτησης σε όλα τα επίπεδα ανέρχονται στις 275. Σε περιόδους αυξημένης ζήτησης (περίοδος εξετάσεων) διατίθενται ως αναγνωστήρια και τα δυο Αμφιθέατρα του κτηρίου. Η βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης wifi και υποδομές για χρήση προσωπικών Η/Υ. Επίσης διαθέτει 17 Η/Υ για το κοινό (σταθμούς αναζήτησης στον κατάλογο OPAC, πρόσβαση στο διαδίκτυο και συγγραφή εργασιών). Φιλοξενεί περίπου 100.000 τόμους βιβλίων η πλειοψηφία των οποίων χρονολογούνται από τις αρχές του 20ου αιώνα έως σήμερα ενώ διαθέτει και συλλογή σπανίων βιβλίων που χρονολογούνται από το 1600 περίπου. Η ανάπτυξη της συλλογής γίνεται σε συνεχή βάση από αγορές αλλά και δωρεές. Διαθέτει επίσης 1.000 περίπου τίτλους περιοδικών νομικού περιεχομένου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή τα περισσότερα εκ των οποίων διατίθενται πλέον ηλεκτρονικά μέσω των ελληνικών και ξενόγλωσσων συνδρομητικών βάσεων δεδομένων <http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/baseis-nomikon-dedomenon.html>, που διασφαλίζονται από ποικίλες πηγές (κονδύλια της Βιβλιοθήκης, της Κοσμητείας και των ΠΜΣ της Νομικής Σχολής, μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών). Η Βιβλιοθήκη βρίσκεται στη διαδικασία διαμόρφωσης χώρων και απόκτησης εξοπλισμού για σταθμούς εργασίας υποστήριξης Φοιτητών με Αναπηρίες (ΦμεΑ), ενώ βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τη Μονάδα Προσβασιμότητα του ΕΚΠΑ.

Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα τη Βιβλιοθήκης"

- [http://law.lib.uoa.gr/\(gre\)](http://law.lib.uoa.gr/(gre))
- <http://www-en.lib.uoa.gr/libraries/law.html>

Αλλά και στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (Facebook και Instagram).

Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοθηκών (ΥΚΒ) του ΕΚΠΑ. Αναλυτικότερα, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται είναι: πρόσβαση σε ηλεκτρονικές OnLine πηγές πληροφόρησης, ανοικτός δημόσιος κατάλογος OPAC, ηλεκτρονική έκδοση περιοδικών του ΕΚΠΑ, βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, ενιαία πλατφόρμα ιδρυματικού αποθετηρίου/ψηφιακής βιβλιοθήκης "Πέργαμος", ειδικές ψηφιακές βιβλιοθήκες και συλλογές, θεματικές πύλες, παραγγελία άρθρων, δια δανεισμός βιβλίων, υπηρεσία "Ρωτήστε έναν Βιβλιοθηκονόμο".

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διδασκαλείο Ξένων γλωσσών

Το διδασκαλείο ξένων γλωσσών του ΕΚΠΑ είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία 25 ξένων γλωσσών. Οι φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ έχουν μειωμένα δίδακτρα.

Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ο ΠΟΦ είναι ένας χώρος συλλογικής έκφρασης και δημιουργίας. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με έργα τέχνης και ενθαρρύνονται να δημιουργούν τα δικά τους καλλιτεχνικά έργα. Περιλαμβάνει 5 τομείς: μουσικό, θεατρικό, χορευτικό, κινηματογραφικό και φωτογραφικό.

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο-Κολυμβητήριο

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις του ΕΚΠΑ βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη. Αποτελούνται από ανοικτά γήπεδα, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο. Πραγματοποιούνται ποικίλα προγράμματα και τμήματα άθλησης. Σε αυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση και να τις χρησιμοποιήσουν και οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες.

Φοιτητική εστία

Η Φοιτητική εστία στεγάζει 1064 φοιτητές/τριες με κοινωνικά κριτήρια

<http://fepa.uoa.gr/prosbash.html>

Τμήμα Σίτισης Φοιτητών

Το Πανεπιστήμιο παρέχει δωρεάν σίτιση στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες. Για τις προϋποθέσεις και άλλα επί μέρους ζητήματα που σχετίζονται με τη σίτιση των φοιτητών, μπορείτε να αναφερθείτε στην Ιστοσελίδα της Πανεπιστημιακής Λέσχης:

https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/tmima_sitisis_foititon/

Υγειονομική υπηρεσία

Η υπηρεσία καλύπτει φοιτητές/τριες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και

νοσοκομειακή περίθαλψη

https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/gygeionomiki_ypiresia/

Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης

Η μονάδα προσφέρει βοήθεια και υποστήριξη, αλλά και εκπαίδευση σε μηχανισμούς διαχείρισης δυσκολιών

<http://psychpar.lesxi.uoa.gr>

Μονάδα υποστήριξης αλλοδαπών φοιτητών

Η μονάδα υποστηρίζει τους/τις αλλοδαπούς/ ές φοιτητές/τριες, πριν και μετά την άφιξή τους στη χώρα, σχετικά με θέματα διαδικασιών, ενεργειών και επικοινωνίας με άλλους φορείς του Δημοσίου

<https://issu-el.uoa.gr/>

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ηλεκτρονική Τάξη

Η ηλεκτρονική τάξη e-class αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκαίδευσης στο ΕΚΠΑ χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web-browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων ενισχυτικής τηλεκαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του ΕΚΠΑ υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας.

Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Γραμματείας

Μέσω της υπηρεσίας Ηλεκτρονικής Γραμματείας η οποία βασίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα (UniTron), οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ «Δημόσιο Δίκαιο» έχουν πρόσβαση σε μια σειρά ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Ακαδημαϊκή Ταυτότητα

Η παροχή της ακαδημαϊκής ταυτότητας ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και υποστηρίζει πολλαπλές παροχές – προνόμια για όλα τα μέλη των ελληνικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (φοιτητές/τριες των τριών κύκλων σπουδών, μόνιμοι, επισκέπτες και συμβασιούχοι διδάσκοντες, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό), καθώς και τα μέλη ερευνητικών φορέων (ερευνητικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό). Με την Ακαδημαϊκή ταυτότητα μπορεί να πιστοποιηθεί η ταυτότητα και η ιδιότητα του ατόμου, δίνεται πρόσβαση

σε ακαδημαϊκές/ ερευνητικές υπηρεσίες, όπως η βιβλιοθήκη, η χρήση χώρων ελεγχόμενης στάθμευσης, κ.ά. και δίνεται η παροχή ειδικών εκπνώσεων σε εισιτήρια όλων των μεταφορικών μέσων, σε εισιτήρια για πολιτιστικές εκδηλώσεις, μουσεία, εμπορικές εκθέσεις και άλλα.

<http://academicid.minedu.gov.gr/>

Ψηφιακές Παροχές

Παρέχονται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες οι εξής ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υπηρεσίες Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (email), σύνδεση μέσω ασύρματου δικτύου (Wifi), ανάρτηση προσωπικών ιστοσελίδων εικονικό ιδιωτικό δίκτυο(VPN), δίκτυο αποφοίτων, ανοικτά ακαδημαϊκά μαθήματα, ακαδημαϊκές βιντεοδιαλέξεις, παρακολούθηση ζωντανών μεταδόσεων διαλέξεων, συμπλήρωση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. (Για αναλυτική παρουσίαση των ψηφιακών παροχών -υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες του ΠΜΣ επισκεφθείτε την ηλεκτρονική σελίδα:

https://www.uoa.gr/el/foitites/ilektronikes_ypiresies/psifiakes_paroches/

ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)

Για τους/τις φοιτητές/τριες με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, προβλέπονται ορισμένες διευκολύνσεις όπως:

Κατά την περίοδο διδασκαλίας να ενημερώνονται έγκαιρα από εντεταλμένο υπάλληλο των Γραμματειών των Τμημάτων για το Πρόγραμμα, το χρόνο και το χώρο των μαθημάτων και για κάθε μεταβολή που έχει σχέση με τη φοιτητική τους κατάσταση.

Κατά την περίοδο των εξετάσεων να διαγωνίζονται σε χώρους προσβάσιμους, να συνοδεύονται, εάν χρειάζεται, στους χώρους των εξετάσεων από υπαλλήλους του ΕΚΠΑ ή από δικά τους πρόσωπα και να εξετάζονται με τους τρόπους που επιβάλλονται ανάλογα την περίπτωση.

Σε όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους να υπάρχει Καθηγητής, στον οποίο θα απευθύνονται για να συζητούν τα προβλήματά τους. Ο Καθηγητής εν συνεχεία θα μπορεί να μεσολαβεί στις Πανεπιστημιακές αρχές για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Επιπροσθέτως για τους/τις Φοιτητές/τριες με Αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, λειτουργεί στο ΕΚΠΑ “Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία”, η οποία

αποσκοπεί στο να διασφαλίσει στην πράξη την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής, υπηρεσιών πρόσβασης, καθώς και συμβουλευτικών ψυχολογικών και εκπαιδευτικών.

Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος καθοδηγεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες στο ΠΜΣ παρέχοντας ποικίλες συμβουλές αναφορικά με το ΠΜΣ καθώς και την πιθανή περαιτέρω εξέλιξη των σπουδών του/της φοιτητή/τριας. Η υπηρεσία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της ορθής εκπαιδευτικής διαδικασίας που διαμορφώνει τις κατάλληλες συνθήκες αποτελεσματικής μετάδοσης της γνώσης χωρίς όμως να παραμελεί την ανάγκη της επικοινωνίας και υποστήριξης για άλλα θέματα που πιθανόν να απασχολούν τους/τις φοιτητές/τριες.

Συνήγορος του Φοιτητή

Θεσμός με τις εξής αρμοδιότητες: την εξέταση αιτημάτων φοιτητών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες και αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα αυτά, τη διευκόλυνση των επαφών του/της φοιτητή/τριας με τα όργανα και τις υπηρεσίες διοίκησης, την εξέταση αναφορών-καταγγελιών των φοιτητών για παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοθεσίας και δεοντολογίας, και την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Δίνεται στους/ις φοιτητές/τριες η δυνατότητα πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και για αντιμετώπιση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, μέσω των ειδικών μονάδων και δομών του Ιδρύματος. Ενδεικτικά αναφέρονται το Γραφείο Διασύνδεσης για θέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/> για περισσότερες πληροφορίες) και το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα-Καισαριανής, η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης και το Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (Στην ιστοσελίδα https://www.uoa.gr/foitites/symboyleytikes_ypiresies οι σελίδες των συγκεκριμένων μονάδων και υπηρεσιών).